

Sygn. akt II Co 1724/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Sekcja Egzekucyjna

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Janusz Gosiewski

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 r. w Białymstoku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w B.

przeciwko dłużnicze M. J.

o egzekucję świadczeń pieniężnych

na skutek skargi wierzyciela - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku – K. W. z dnia 07 kwietnia 2014 roku o przekazaniu sprawy do prowadzenia innemu komornikowi, wydane w postępowaniu, sygn. akt Km 5854/12, w części dotyczącej ustalenia we wskazanym postanowieniu kosztów postępowania egzekucyjnego, to jest w jego punkcie 5 oraz 6

postanawia:

I. Uchylić zaskarżone postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku – K. W. z dnia 07 kwietnia 2014 roku o przekazaniu sprawy do prowadzenia innemu komornikowi, wydane w postępowaniu, sygn. akt Km 5854/12, w części dotyczącej ustalenia we wskazanym postanowieniu kosztów postępowania egzekucyjnego, to jest w jego punkcie 5 oraz 6;

II. Odstąpić od obciążania dłużniczki M. J. opłatą sądową od skargi, od uiszczenia której wierzyciel był zwolniony z mocy samej ustawy.

UZASADNIENIE

W skardze na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku – K. W. z dnia 07 kwietnia 2014 roku o przekazaniu sprawy do prowadzenia innemu komornikowi według właściwości, wydane w postępowaniu, sygn. akt Km 5854/12, w części dotyczącej ustalenia we wskazanym postanowieniu kosztów postępowania egzekucyjnego, to jest w jego punkcie 5 oraz 6 wierzyciel Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w B. domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia. W jego ocenie komornik przekazując sprawę innemu komornikowi w związku z tzw. zbiegiem egzekucji sądowych, nie ustala kosztów postępowania egzekucyjnego. Te podlegają ustaleniu dopiero w związku z zakończeniem postępowania egzekucyjnego.

SĄD REJONOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Zaskarżone postanowienie zostało wydane w związku z tzw. zbiegiem egzekucji sądowych, czego skarżący nie kwestionuje i na co wskazał komornik w tzw. uzasadnieniu zaskarżonej czynności. W przypadku zbiegu egzekucji

sądowej i administracyjnej przepis stanowi, że koszty ustala organ, który przejął dalsze, łączne prowadzenie egzekucji – art. 774 kpc. Ten organ, który nie został wyznaczony do dalszego, łącznego prowadzenia egzekucji, dokonuje wyłącznie rozliczenia dotychczasowych kosztów poprzez zwrot wierzycielowi niewykorzystanej zaliczki i odnotowania na tytule wykonawczym dotychczasowych kosztów egzekucyjnych /zob. „ Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie egzekucyjne. Komentarz do artykułów 758-1088 kpc”, red. prof. J. Jankowski, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2011, str. 149-150/. W przypadku zaistnienia tzw. zbiegu egzekucji sądowych, przepis art. 773¹§3 kpc stanowi, że przekazując sprawę, komornik obowiązany jest rozliczyć koszty egzekucji. W przeciwieństwie więc do przepisu art. 770 kpc, ustawodawca posługuje się pojęciem nie ustalenia kosztów egzekucji, lecz ich rozliczenia. I w ocenie Sądu działającego w składzie niniejszym nie mamy tutaj do czynienia z tzw. niekonsekwencją ustawodawcy, lecz z celowym zabiegiem legislacyjnym. Z takim uregulowaniem normatywnym harmonizuje regulacja zawarta w przepisie art. 8 pkt. 12 Ustawy z dnia 29.08.997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, z której wynika, że przekazując sprawę, komornik zwraca niewykorzystaną zaliczkę lub jej część pobraną na poczet wydatków. Wskazana regulacja stanowi zresztą potwierdzenie i kontynuację unormowania wskazanego stanu rzeczy w tzw. ujęciu historycznym. Przywołać tutaj trzeba nieobowiązujący już §34 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 09 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. Nr 10, poz. 52 ze zm.). Komornik zatem nie dokonuje wcale, jak twierdzi D. Z. – komentarz LEX do art. 773¹ kpc, ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego. Potwierdza to zresztą treść zaskarżonego postanowienia, które swoim zakresem dotyczy wyłącznie wydatków zaistniałych w sprawie, nie zaś także i opłaty egzekucyjnej. Zgodnie z ogólnym przepisem art. 770 kpc, ustalenie kosztów egzekucyjnych następuje bowiem dopiero w związku z ostatnią czynnością egzekucyjną. Wtedy dopiero znany jest ostateczny wynik egzekucji, organ egzekucyjny ma wiedzę odnośnie tego, czy poniesione koszty egzekucji rzeczywiście były celowe i kto - zgodnie ze znajdującymi odpowiednie zastosowanie - przepisami art. 98 kpc i nast. oraz art. 49 ust. 4 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, powinien ponieść koszty takiej egzekucji, choćby w sytuacji jej ostatecznej bezskuteczności. Dotyczy to również wydatków, które w przypadku skutecznej i zasadnie wszczętej egzekucji poniesie dłużnik egzekwowany, zaś w przypadku egzekucji bezskutecznej lub niezasadnie wszczętej, wierzyciel egzekwujący / zob. uchwała SN z dn. 06.09.2001 r. sygn. III CZP 39/01 – OSNC 2002/4/176/. Wszystko powyższe świadczy o tym, że także w sytuacji zaistnienia tzw. zbiegu egzekucji komorniczych, komornik przekazujący sprawę, nie ustala odrębnie wydanym postanowieniem kosztów dotychczasowej egzekucji, tylko je rozlicza, tzn. odnotowuje ich zakres oraz to, czy i w jakiej części oraz przez kogo zostały uiszczone. Ustalenie kosztów egzekucji następuje w takiej sytuacji dopiero przy zakończeniu postępowania egzekucyjnego, zgodnie z uregulowaniem zawartym w przepisie art. 770 kpc. Przepis ten w swojej wymowie jest równoważny dla tzw. szczególnej regulacji, zawartej w przepisie art. 774 kpc. Skoro zatem w przypadku zaistnienia zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, koszty „zbiegających się postępowań”, zgodnie z art. 774 kpc ustala organ, który ostatecznie prowadzi i „kończy” postępowanie, to tym bardziej w ocenie Sądu, koszty postępowania egzekucyjnego (w tym z tytułu wydatków), w przypadku określonym przepisem art. 773¹ kpc, ustala nie komornik przekazujący sprawę, lecz ten, który sprawę zgodnie z regulacją ustawową, przejmuje do prowadzenia, a jego czynności kończą prowadzone wcześniej przez innego komornika postępowanie egzekucyjne.

Odnosząc się do poruszonej w uzasadnieniu zaskarżonej czynności, dopuszczonej w orzecznictwie, możliwości częściowego ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego (uchwała SN z dn. 29.12.1995 r. sygn. III CZP 182/95 – OSNC 1996/6/76), należy jednak zauważyć, że wskazana uchwała SN została wydana na tle innego stanu prawnego, gdy nie obowiązywała jeszcze Ustawa z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Sąd Najwyższy wskazywał w uzasadnieniu w.w uchwały m.in. na to, że w postępowaniu egzekucyjnym obowiązuje zasada ponoszenia przez dłużnika kosztów celowych egzekucji, bez względu na jej wynik. W aktualnym stanie prawnym pogląd ten nie jest w pełni aktualny, bo w przypadku egzekucji bezskutecznej, wydatki niepokryte z zaliczek, ponosi wierzyciel – art. 42 ust. 2 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Stwierdzenie jednak, że egzekucja okazała się bezskuteczna i obciążenie wierzyciela wydatkami w podanym wyżej zakresie, nie jest jednak możliwe, przed umorzeniem (ukończeniem) postępowania egzekucyjnego, które nie kończy się w momencie przekazywania przez komornika sprawy innemu komornikowi, w związku zaistnieniem sytuacji, opisanej w przepisie art. 773¹ kpc. Zresztą dopuszczalność owego, częściowego ustalenia kosztów egzekucji, warunkowana była wskazaniem w

wydanym postanowieniu zastrzeżenia, że ustalenie kosztów egzekucji jest częściowe, co nie zaistniało w zaskarżonym postanowieniu.

Z praktyki i doświadczenia tutejszego Sądu wynika, że komornicy przekazując sprawę w związku z zaistnieniem tzw. zbiegu egzekucji komorniczych (ale także w związku ze zbiegiem egzekucji sądowych i administracyjnych), rzeczywiście wydają postanowienia o ustaleniu kosztów egzekucyjnych, sprowadzające się nie tylko do wykazania wysokości zaistniałych wydatków i tego, czy i jakim zakresie oraz przez kogo zostały one uiszczone, ale i obejmujące rozstrzygnięcie o obciążeniu określonej strony postępowania egzekucyjnego kosztami dotychczasowej egzekucji. Nie oznacza to jednak, że praktyka ta jest prawidłowa, właściwa i zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Mając na uwadze wszystko powyższe, Sąd z mocy w/w przepisów oraz przepisu art. 767 kpc orzekł, jak w sentencji niniejszego postanowienia.

Działając na zasadzie przepisów art. 102 kpc w zw. z art. 13§2 kpc oraz przepisu art. 113 ust. 4 Ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd orzekł, jak w sentencji niniejszego postanowienia.

Stąd też orzeczono jak wyżej.

ZARZĄDZENIE

- odnotować i zakreślić w rep. Co,
- odpis postanowienia doręczyć: pełn. wierzyciela – B. M. z pouczeniem o zażaleniu,
- odpis postanowienia z odpisem skargi doręczyć dłużnicze z pouczeniem o zażaleniu,
- odpis postanowienia z pouczeniem o zażaleniu doręczyć komornikowi K. R. W.,
- prawomocny odpis postanowienia komornikowi j.w.
- po uprawomocnieniu zwrócić akta egzekucyjne komornikowi j.w.

-przekazać do publikacji na portalu orzeczeń sądów powszechnych z tezą, W sytuacji zaistnienia tzw. zbiegu egzekucji komorniczych, komornik przekazujący sprawę, nie ustala odrębnie wydanym postanowieniem kosztów dotychczasowej egzekucji, tylko je rozlicza, tzn. odnotowuje ich zakres oraz to, czy i w jakiej części oraz przez kogo zostały uiszczone. Ustalenie kosztów egzekucji następuje w takiej sytuacji dopiero przy zakończeniu postępowania egzekucyjnego, zgodnie z uregulowaniem zawartym w przepisie art. 770 kpc. Przepis ten w swojej wymowie jest równoważny dla tzw. szczególnej regulacji, zawartej w przepisie art. 774 kpc. Skoro zatem w przypadku zaistnienia zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, koszty „zbiegających się postępowań”, zgodnie z art. 774 kpc ustala organ, który ostatecznie prowadzi i „kończy” postępowanie, to tym bardziej w ocenie Sądu, koszty postępowania egzekucyjnego (w tym z tytułu wydatków), w przypadku określonym przepisem art. 773¹ kpc, ustala nie komornik przekazujący sprawę, lecz ten, który sprawę zgodnie z regulacją ustawową, przejmuje do prowadzenia, a jego czynności kończą prowadzone wcześniej przez innego komornika postępowanie egzekucyjne” ;
podstawa prawna orzeczenia – przepisy art. 773¹§3 kpc i art. 770 kpc, art. 767 kpc istotność tezy – 4.

SSR Janusz Gosiewski

wykonano dnia